

הונגריה

פרעה הוא יהודי

כאשר נהל משה בן עמרם משא ומתן עם פרעה כדי לשחרר את עמו, היתה עמדתו חזקה ומבוססת. לרשותו עמדו אמצעי לחץ משכנעים, תמיכת חלונות גבוהים ביותר. עמדתם של היהודים יוצאי הונגריה המבקשים אותו הדבר משליט הונגריה מתיאס ראקושי הידני היא בהרבה יותר חלשה מ' עמדתו של משה.

הצבא הסובייטי ששיחרר את הונגריה מיד הנאצים, מצא במדינה כ-150 אלף יהודים חיים, שרידי חצי המיליון שהיו בה לפני המלחמה. בשנים 47-1945, בתקופת הדמר קרטיה הבורגנית, דעלחו 40 אלף מהם לע" זוב את הונגריה, אך לאחר שהמפלגה הקומוניסטית עלתה לשלטון נסגרו שערי היציאה, אורחי ישראל ממוצא הונגרי דאגו לא במעט לגורל אחיהם שכרובם השתייכו למע" מד הבינוני, הקרבן הראשון בכל מהפכה חברתית וכלכלית. למרות שלא פחות מ-65 אלף יהודים תושבי הונגריה הביעו רצון לעלות לישראל, רק 3000 מהם קיבלו היתרי יציאה, אבל לא כולם הצליחו, למעשה, להשי" חמש בהיתרים.

התאחדות עולי הונגריה פנתה פעמים מספר לממשלה ולהגהלת הסוכנות, בק" שתם לעשות מאמצים לשבור את המצור. הדבר הגיע גם לכנסת, גרם לחלופי דברים חריטים בין דובר הממשלה לאופוזיציה. מש" דרו של משה שרת, שר החוץ, והסוכנות הכריזו לא אחת ש"הדבר נמצא בספול". נעשו מאמצים לשנוי המצב אך איש לא השי" ליה את עצמו ברעיון כי יש מקום לאופטימי" זות איוו שריא.

אתם מוכנים? איך על פי כן החליטה ההתאחדות לעול, להגיש עצומה לממשלת הדימוקרטיה העממית, הורשת לתת רשות יציאה לכל הרוצא להגר.

בשבוע שעבר החל, בארץ ובי" ארצות אחרות, מפעל ההתמה המוני על העצומה. לזה קדמו דיונים על נסוח העצומה, כי בין ישראל להונגריה קיימים יחסים היכולים ל" היקרא יידיותיים. יוזמי הפעולה הדגישו כי אין זו פעולה מדינית, אינם רוצים להמקיף את ממשלת הונגריה.

אך אוהדי הדמוקרטיה העממית לא קבלו טענה זו. כאשר הפיעו ברחובות תל"אביב שבבוע שעבר 67 קבוצות של מחתימים, הות" קפו אחדות מהן על ידי צעירים עוינים. נת" גלעו תגרות בין המפריעים למחתימים ולקהל הרחב, שהיה, בדרך כלל, אוהד לעצומה. נשמעה השאלה: "אתם מוכנים לתת להם שכון ולחם?"

ברזיל

קפה וסובלנות

ארצות הברית של ברזיל מהוות את המדי" נה הגדולה ביותר באמריקה הדרומית. שלא

דוד שאדתיאד (שני מימין) ואשתו (שניה משמאל) בשיתה עם מושה בראזילי ואשתו. לא כל כך הרמה.

כשאר שכנותיה הדוברות ספרדית, לשון ה" מדינה בברזיל היא פורטוגזית. זוהי מדינת הגירה גדולה שחלק ניכר מתושביה הלכנים הגיע אליה רק בשנים האחרונות, בעיקר מאסליה, גרמניה, ארצות מוצר ומרכז אירו" פה. בין המהגרים, מספר גדול של יהודים שנמשכו אל האפשרויות הרבות הצפונות ב" ארץ הקפה הסובלנית כלפי מעוטיה.

ציר ישראל במדינה הוא אלוף דוד שאל" יאל, מי שהיה מפקד ירושלים בעת מלחמת העצמאות. לפני שבועות מספר הוזמן הציר לעזוב את הצירות בריידיהונגריה, לערוך בקור בחלקים אחרים של המדינה רחבת הידי.

פחות או יותר בהרמוניה. הו"ח ששלח הציר מבקורו ספר על התלהבות דוד" לה שאחזה את תושבי ערי השדה, על קבלות פנים חמות שערכו לו השלטונות הצבאיים והאזרחיים של ברזיל, שיחטיה עם ישראל הם מאו ומתמיד יידיותיים ביותר.

מספר הציר שאלתיאל על יהודי המדינה יריגנדה-דהיסול: "הישוב היהודי מונה 14 אלף נפש. פרנסתם העיקרית של היהודים במסחר, קצת תעשיה, התחלות של מקצועות חשויים. מוצאם העיקרי הוא ממוצא אירופה (בסרביה ופולגיה), רמתם התרבותית איננה גבוהה ביותר. פורטוגלגרה (בירת המחוז) היא מבצר אנשי הרות, אך למרות זאת משת" פים הזרמים השונים פעולה כעבודה הציר" נית, פחות או יותר בהרמוניה."

היכן התזמורת? כאשר הגיע הציר שאלתיאל לפורטוגלגרה, מצא את הישוב היהודי כולו, כמעט, מצפה לו בשדה התערי" פה. הדוחק היה כה גדול עד כי רק בקושי רב יכול לשמוע את הברכות והנאומים ש" קדמוהו בהם. כתוב הציר שאלתיאל: "לא שמענו וגם לא ראינו (בגלל הקהל הרב) את התזמורת הצבאית שנגנה בשדה התעופה את שני ההמונים."

מוסיקה

קרבן נעורים לאביב

זנבות סמוקינג, סרתישמלות ארוכות וב" רקיעדיים, מלאו כרגיל את האולם, בהצגת" הבכורה הפרויזית ב-1913. באולם, התיאטרון שבשדרות מונטן עלה המסך, גילה הצגת" בלט חושה: פולחן האביב.

משולש מושך יצר מתח רב בקרב הקהל הפריוזאי, עוד לפני ההופעה: דיאגילב, מלך" הבלט הרוסי, חסלב ניוינסקי, הרקון הרוסי שלא היה דומה לו בכל הדורות, איגור סטר" בינסקי — המחבר הצעיר, תלמידו של רימסקי-קורסקוב, שחולל מהפכה בעולם ה" מוסיקה בצורה ותזמור חדשים.

אחרי צפור האש ופטרשקה, היה זה ה" שלישי שבסדרת-הבלטים. אותם ניהל דיאגי" לב, להם יצר ניוינסקי את התנועה (כוריאור" גרפה) וסטרבינסקי חיבר את המוסיקה. תוכן" הבלט נלקח (כקודמיו) מהאגדה הרוסית, כש" לנושא משמש חלק מהפולחן האילי הק" דום של הארץ רחבת-הידיים.

בני נעורים בצעו על הבמה את פולחן" האביב, ליוו ליער את היפה בכנות, נטשוה" שם להקריב את נעוריה לאביב כחלק מפול" חנו.

הצגת הבלט התקבלה בשלילה על ידי קהל" הצופים שנרתע מהתנועות הנועות אשר" בוצעו תוך ליווי מוסיקה ססגונית בתזמור" וקצובת-סינקופות רבות בלחניה.

אולם עוביה זו לא מנעה כלל בעד לקט" המוסיקה של פולחן האביב מלגוד מאלום

קונצרט אחד למשנהו ולחפוש מקום כבוד ברפרטואר של תכניות קונצרטים.

הבנה בין איגור לאיגור. החלק ה" מאושר של חובבי-המוסיקה הישראלים, בע" לי כרטיסי-מנוי לקונצרטים של התזמורת הפילהרמונית הישראלית, שמח לראות בתכ" נית קונצרט המנויים השלישי, את פולחן" האביב, מבוצע לראשונה בארץ. האחרים" הסתכלו בקנאה במודעות המתנוססות על הלוחות, נאלצו להסתפק בשמיעת היצירה מעל גבי תקליטים, לכל היותר.

הנצוח של פולחן האביב נפל בחלקו של איגור מרקביץ, יליד רוסיה, חניך שוייץ, שנשש את חיבור המוסיקה למען הניצוח עליה, קנה, בבקרו בארץ בשנה שעברה, את לב מבקרי-הקונצרטים בהופעתו החביבה, את אונם, — בצלילים שהפיק מנגני התז" מורת שעל נגינתם ניצח.

מרקביץ החליט לבצע את היצירה בשלי" מות מכסימיליה, קבע מינימום של שבע חז" רות, הצהיר, באחרונה שבה, שבצוע סולו" הפתיחה שביצירה, המנוגן על ידי הנגן הרא" שון בבסון, הוא המעולה מבין כל הבצועים ששמע מעודו.

מבקרי הקונצרט הצהירו: ביצוע יצירתו של איגור סטראוינסקי בניצוחו של איגור מרקביץ הוא המעולה מבין כל הבצועים המוקלטים.

חייך אחד המאזינים, העיר: "איגור מבין יפה את איגור."

פתרון תשבץ 141

- מאונך: (1) מכתב, (5) אדיר, (9) ברוך אתה, (11) (13) כס, (15) רם, (18) תנ, (17) יפו, (18) ביתה, (20) מעל, (21) ביי, (22) מלך, (23) ים, (25) יי, (26) סנה, (28) הורד, (30) מלאי, (33) עשת, (34) נו, (35) יד, (36) יער, (38) עם, (40) רפת, (41) המעט, (43) ענו, (44) זיל, (46) עץ, (48) יש, (49) איגוואר, (53) משור, (54) ושת.

- מאונך: (2) כב, (3) תרה, (4) כו, (5) אח, (6) דה, (7) יה, (8) שביב, (10) כרופה, (11) אמת, (12) מנלי, (14) מסיטוסל, (16) תעורת עני, (18) בל, (19) היה, (22) מספאי, (24) מועד, (27) 51, (29) רש, (31) ידה, (32) פועצה, (34) נרוו, (37) עם, (39) מנשר, (42) מען, (45) איז, (47) ראש, (49) אש, (50) זר, (51) ת, (52) רת.

פרסי סופרים לפותרי תשבץ 141 רפאל גאליבוך, ת. ד. 20, ירושלים. אבנר יאיר, רח' הרצל 66, תל-אביב. צביטל בחיה, רח' ביאליק 20, רמת-גן.

143 תשבץ מס'
A crossword puzzle grid with numbers 1 through 50 indicating starting points for words.

- מאונך: (1) כס, בארצות הברית נקבע, בארץ — חתונה; (5) הדאה לעולם אונגריה עצומה שבבוע שעי" בר; (8) מחילי בתולוגים, מוסיע בניכוד מושלם על אנשים; (10) צורת נוזל; (12) ריק — ריק מתוכה; (14) שמואל חשב את חנה; (17) תופעה חדשה בדואר ישראל; (18) לעבר האמנה האטלנטית; (20) בנות (כי" נפש; (21) מים רבים; כספים רבים; (22) מדרגה, מהי" תכונות התרומיות; (24) עד כמה יש זאת לכסף המ" דינה; (26) בארמה — ריוק ועלול; בשמים — לבו" ריק; (28) לאיכה; (29) חתוך, כמו כלת נעמה; (30) נקטים אותה; מבצרים אותה; (33) קרית רתת; (35) ימה רעית; (37) שני ממרים; (39) בלתי מסולפת; (41) מקור פרנסה למכריחים; (42) ראש (בערבית); (43) מודר הצלחתו של ספר; (45) פרנציסקו הקדוש. כלי" פרנציסקה; (46) גם לה מפלגות; (47) התחלת דרך מסוימת לאילת; (49) כלי אצילי; התנתנותו בלתי" אצילית. (50) מדור במה שביד.

- מאונך: (1) אשת פרעה (מאה 20); (2) ישנו בירי" שלי; איננו בכירת ישראל; (3) עזו של אברהם; (4) מירסוואה; לשעבר, ממשלה כנועה; (6) נאות; (7) מודר; (9) טוב או רע. אבל שחיה; (11) אחת מחתנות הלחם; (13) סגולה; (15) ארץ קורץ; (16) יפים. כשהם ארוכים; (17) ת; (19) מסונ מסוים. גורם לעמים, אופי חקרני; (27) תסה, עם חיבור; (30) נעול — במכונה; (31) סונרק; (32) תערובת; רע בלעדית; (34) לא, "פרנסוסו מפור"; (36) לפעמים, צמוד לאומה; (38) דואה; (40) עיר פרחים — הולנד; רובע צבע" ניס — ניוירוק; (43) כפי הסוס; כדס החיי; (44) הדר; (46) שנים; (48) ... והותר.